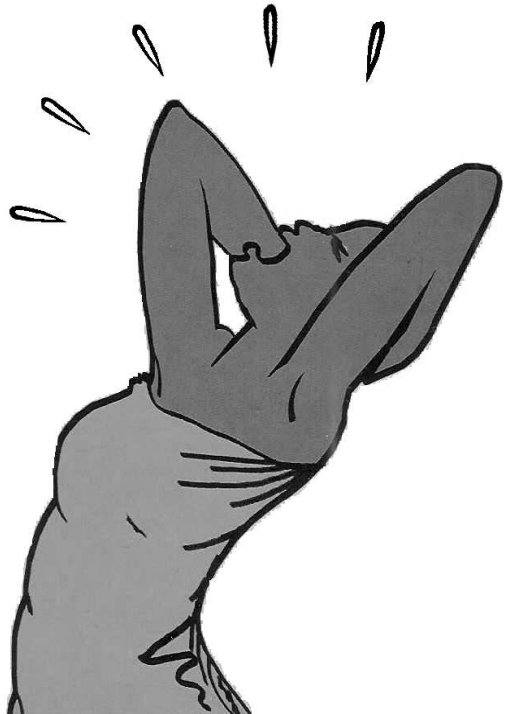

**Funcɔnrɔyɔ sipyii: We sɛmɛ
we ya Funcɔnrɔyɔ fɛɛ tɛri
na sicuumɔ kaan pu mu**

**AMERICAN
BIBLE SOCIETY**

We sɛmɛ we ya labye pyi
shiizhan «funɔɔ yama wa
sipyii piike na ge, pee
wo juuɔ wuu na. Leke
egilizi ya já pyi ge», wù
ba pinne na kalaatɔɔɔ
nigin kalaa na xɔ. Wèè
na já guri kee kalaatɔɔɔ
ki na, na kagbɔhɔɔ kii wii
na fara Kile kafila wu na,
weke w'a ka wee xuu wu
nɔhɔdaan ge. Lee ya yee
tege ni yeeyɛ funɔɔ kɔn
ni Kile kafila wu ni na
xhɔ, na Kile jɛri.

Zaburuu 119:28

**Kalaatɔɔɔ 1 : Ni wèè kaa ya dan Kile ni,
jaha na wèè d'a kanha wɛ?**

Kanhama tɛɛ ni, jaha wo kalaa Kile kafila w'a gaan,
Kile shiizha na wɛ?

**Orome Sheen 8:35-39 Kile wo taanra t'a se
naha na wèe shizhaa na.**

³⁵ Leke li da já wèe waa laha Kirisa wo taanጥጥጥ ke na we? ገላታላን ገጽ, kelee fyaara, kelee kanhama, kelee xuugboho, kelee funmo feere, kelee farati, kelee gbuuro ge? Le la shishiin wa da já wèe laha Kirisa na we. ³⁶ Ma na jo ba l'a ka Kile Kafila wu ni we na:

«Kile, mu wuu na
p'a wèe shaa tuun beeri ni di gbo;
p'a wèe wii ba dubyaa ገጽ we,
piimu ya yaha gbo kaa na ge.»*

³⁷ Ga, pee kanhama pu beeri funጥጥ ni, wèe pu ገጽ can can na se tavee pee, wù taanraጥጥ Kile gboጥጥ ni. ³⁸ Ne dà li na jo wèe ya xu yoo, wèe ya pye ገii na yoo, yafiin da ga já wèe waa laha Kile wo taanጥጥጥ ki na we: Melekee yoo, jinaa yoo, sefeere tatii be yoo, nime wo yanmuyጥጥ ye yoo, cabaya woyo ye yoo, ³⁹ fugba yanmuyጥጥ fanha woyo ye yoo, ገiገጥ yanmuyጥጥ fanha woyo ye yoo, Kile wo yayaaga ka shishiin wa da já wèe waa laha Kile wo taanጥጥጥ ki na we. Wù Kafጥጥ Yesu Kirisa keጥጥ kurogo Kile ya kee taanጥጥጥ ke she wèe na.

2 Pyeeri 3:9 Kile wa fanha beeri foo.

⁹ Pii wa yu na Kafጥጥ ya go wu wu ጥጥጥ li koo ጥጥጥ we, na w'a mo toro. Lee be we! Kile ya luu gbo yee taan. Wu la ገጽ wa shishiin be wu kyeeጥጥ we; wu funጥጥ ki ገጽ sipyii pu beeri di daajeጥጥ jo pu jurumu wu na, p'i ba Kile mu.

**Zaburuu 34:19 Kile ya doጥጥ ni wèe ni , na wèe wo
kanhama pu be ce.**

Zhenezi 6:5-6 Tiibaara ni kakuጥጥጥ ya pen Kile mu.

ገላታላን na kanhama di ገጽ koጥጥ na we?

Orome Sheen 5:12 A jurumu di xu leጥጥ koጥጥ puga ni.

¹² Shen nigin ye keɲe kurogo jurumu y'a jé koɲɔ puga ni, wee ɲe Adama. A jurumu be di xu leɲe koɲɔ puga ni. Lee l'a li pye sipya wa shishiin da ga xu li we, bani pu beeri ya jurumu pye.

1 Pyeeri 5:8-9 Shitaanni w'a gazhiire le wuyɛ ni Kile na, na giin wu wèe be faanna di wèe be gapa shii Kile na.

⁸ Yi kaseɛge ta yi gori yaha ɲii na, bani yi pen Shitaanni wu ɲe ba cenri ɲe we, na guuri, na ɲaari na yeree na yaaga shaa di joo. ⁹ Yi ganha bu soɔ wu mu we, yi yi logoo waha n'a daa wu feni. Yi li ce na yi cebooloo Kiriceen pii pu wa caraga koɲɔ ke na ge, na pe kanhama pe shi wa pee be taa.

Macoo 7:13 Kile ya ɲidaan kan wèe mu na soɔ na wee ɲome co kelee na she.

¹³ «Y'a jin kuɲɔɔ nifenhfenhene li ni. Bani koo lemu l'a kari kakara ti wo xuu wu ni ge, lee ya pele, li tajege ki be d'a pele. Sipyiɲehemɛɛ p'a se lee koo le ni.»

Dii Kile di labye pyi ni wèe wo kanhama pu ni we ?

1 Pyeeri 1:6-7 Kile ya ba wèe wo n'a daa wu jé na wu ɲaha ɲɔ ni wèe wo kanhama pu ni.

⁶ Lee wuu na yee wa fundanga pyi, na li ta ali kanhama tuugo beeri na ba patanhaɲa nɔ yi na nime jeere la ye funɲɔ ni. ⁷ Pee kanhama pu na ba yi n'a daa wu nɔɲɔ wolo wii. Sanni ɲe yaxɔɔ, ga p'a ba wu nɔɲɔ wolo na ni. Yee n'a daa wu w'a ye sanni na fo xuuni ge, wu be nɔɲɔ na ba wolo lee wologana li na, kɔnhɔ Yesu Kirisa ga ba wuyɛ she, y'i masɔɲɔ, ni nɔɲɔ ni peɛɲe ta wu funɲɔ ni.

Zhenzi 50:20 Kile ya kakuunɔ ɲeri na byi kacene

2 Korente Sheen 1:3-5 Kile ya wèe logoo ɲiɲeni wèe wo kanhama tɛɛ ni, kɔnhɔ wèe be di já pii be wo logoo ɲiɲe.

³ W'à wù Kafɔɔ Yesu Kirisa wo To Kile wu soɲi. Wee wu ɲe ɲiɲaara fɔɔ Kile, ni loɲine kanvɔɔ keree beeri ni. ⁴ Wee w'a loɲine kaan wèe mu wù kanhama keree ki beeri ni, kɔnhɔ wèe be di já w'à wù sipyiɲii logoo ɲiɲe pu kanhama keree tuun ni,

ni lee lojine le ni, w'à lemu ta Kile mu ge. ⁵ Ba Kirisa wo kanhama pe tuugo nijeheme ya noni wèe na we, mu Kile ya lojine kaan wèe mu na jeheni Kirisa baraga ni.

Jaha k'a li waha wèe mu wèe pu dà Kile wo ceme pu na na wèe yaha kanhama ni wè?

Ni wèe ya taanra ja wù to mu we, l'a waha nago wèe pu dà li na, na taanra wa Kile ni.

1 Yohana 3:1 Ba to nijeme nago kaa ya dan wu ni we, mu na wèe kaa ya dan Kile ni.

¹ Wèe kaa ya dan To Kile ni fo xuuni, fo w'a wèe pye wu nago. Can wu je wii, wèe ya pye wu nago. Konɔ sipyii ya ta Kile ce we, lee l'a pu pye pu ya ce nago Kile nago wèe je we.

Kile Kafila weke bæri wèe ya nuri ge, wee bæri bu da w'a Kile wo kiiri wu ye kaa yu wèe mu, l'a waha wèe pu já dà li na, na wèe kaa ya dan Kile ni.

1 Yohana 4:9 Kile ya wu wo taanra ti she wèe na, na wu ja wu tun wèe mu, kɔnhɔ wèe já jii sicuumɔ ta.

⁹ To Kile ya wu taanɔɔge ki she shegana lemu na ge, lee li wa me. W'a wu Ja nigin pe wu tun na pa konɔ na, kɔnhɔ wu jii sicuumɔ kan wèe mu.

Li bu da wèe funɔ ni na wèe wo kapyegge ki baraga ni wèe wo mazhɔ w'a ta, wèe ya já li kɔn wùye funɔ ni na wèe sanha kapyegge nizaanaa nijeheneɔ pyi geemu na wèe kaa taan Kile mu we.

Efesi Sheen 2:8-9 Wèe ya mazhɔ ta wù wo n'a daa wu fanha ni Kile na, lee ya ta pyi wèe wo kapyegge ki wuu na we.

⁸ Bani Kile wo niime wu ye nigin pe gbɔɔɔ ni yee ya shɔ n'a daa baraga ni. Lee ya ta yiri yeeye pyaa yiri we, Kile wo

loolodaa l'a pye lere. ⁹ Lee ya ta pye yee wa shishiin wo kapyegee baraga ni we, kɔnhɔ wa shishiin ganha bu tabaara le wuyɛ ni we.

Wèe bu kadugo le kapyegee ni geemu k'a wèe teri di Kile ce xuuni ge, wèe wo n'a daa wu fanha ki na já xhɔ Kile wo taanra ti shizhaa na.

Yohana 8:31-32 Wèe bu Kile kafila wu jɔmɛɛ co, wèe na can wu cɛ, na bye be wùye wuu.

³¹ Yawutuu piimu p'a dà Yesu na ge, a Yesu di pee pye: «Jomɔ pe n'a da jo yi mu ge, yi bu pee logo, na pu koro jaari, yi na ba bye nɛ kalaapiire can na. ³² Lee na yee da ba can cɛ. Wee can wu je na ba yee shɔ bulooro na. »

Egilisi wu bi pyi wu ya kakuuɔɔ ni tiibaara ti yogo yu we, Kile Kafila w'a Kile wo nijaara ti kaa yu jogana lemu na ge, sipyiire ti na já nakaara le lee ni.

Luka 4:18-19

¹⁸ «Kafɔɔ Munaa wa nɛ na,
bani w'a nɛ tìre,
kɔnhɔ nɛ Kile Jozaama jo la baa fɛɛ mu.
W'a nɛ tun na nɛ wu buloo ni kasolemɛɛ faha,
di fyenmɛɛ nemugunɔ yere pye,
di cɔnrɔmɔ fɛɛ wolo pu kanhama ni,
¹⁹ di Kafɔɔ wo fereme yee li yere pye. »

Kalaatɔɔɔ 2: Na wèe wo zɔ wu yama pu cuuɔɔ.

Zɔyama ni cepuuro nɔɔɔɔ yama pu je nigin, pu yama pu fanha k'a jɛhe p'a yaa na pu were pyi ni nijaara ni. Pu ya jaa nii na we, ga pu ya puyɛ shɛɛ yama fɔɔ wu wo kapyegee ki beeri ni. Ni kasege jɛ yaha zɔ wu wo yama pu na we, pusama na já da danri na se jaha na.

Wèe na já zɔ wu wo yama pu wɛrɛ pyi wèe bu sɔ na wèe wo funjɔnrɔɔ keree ki bæri jo wèe sipyɔnii ni Kile mu na yere wèe wo kakuuyɔ yi na, sicuumɔ kanvɔɔ wu wa Kile, ga tuun wa beni w'a ba doro sipyii yíri cɛ, na wee labye wu pyi. Zɔyama pu cuunɔ wa já tɛɛ tuunɔ lɔ na fara bɛ lee na, pu fɛ naha já gori yaha.

Talɛɛ 4:23 Keree kimu k'a pyi wèe zɔ wu na ge, kee ya ki ye shɛɛ wèe wo ɲii sicuumɔ pu ni.

Sipya bæri ni wu wo pyegana waha tuun ni, ga pu bæri keree na já bye nigin cogo wa na

- Na kori yaha na mayɛ funɲɔ shaa tuun bæri ni kaa nigin na, na ɲmunɔyɔ niguuyo ɲmunɔɔ, na pye ma ya já sɛɛɛ taan labye wa shishiin na wɛ; na ma funɲɔ tirigi kakuunɔɔ nibyitorogoo na.
- Na luu yirige na ma ɲaha tanha ɲunɔ ba, na cirɛɛ; Na ma zɔ wu kooni tɔvuyo na, na ma fanha xɔ kelee na ɲawɔhɔ wuu ma na.
- Keree kiimu bæri k'a ma funɲɔ tirige wee waha wu na ge, na kee bæri yaha.
- Na dɔrɔgi luu kelee singbaara kelee na mayɛ kan labye mu na toro taashiine li t'àan, kɔnhɔ ma funɲɔ di wɔ ma wo waha wu na.
- Na kɔɲɔ tiinne la xɔ ma ni, na ɲatanhaɲa nɔ ma na, na ma fanha xɔ.

Tee ɲɔshɔɔɔ te ya yaa ni sipya ni, wu bu wa na toroo waha ni tuun wekɛ ni.

Zaburuu 55:5-7 Yocɛmɛ w'a funɲɔ yama cɛ.

Ma bu jo m'a funyaɲa sipya tɛɛɛ, cogo kan wufɔɔ mu wu di wu fungɔngɔ ki pari, na tɛɛ lɔ na logo wu ɲɔ na xuuni. Ye wu da jo ma mu ge, ma ganha bu foro da yee yu kpɛɛngɛ na wɛ.

Konho ma di logo nijeheme pyi, yegeye ya ye:

1. Jaha k'a pyi we ?
2. Dii ma wa we?
3. Jaha k'a waha na toro keree kisaṅaa beeri taan we?

Galasi Sheen 6:2 Wèe ba sipyii pusamaa teri pu na pu wo tuguro ti luu, lee funṅo ni wèe ya wù wo taanra ti shee pu shizhaa na.

² Y'a yiye ṅunṅo tuguro luu! Yi ba lee pyi wee tuun wu ni yi na da Kirisa wo saliya wu wo ṅomehe ki koo paari.

Taleṅee 18:13 Na nuri ma sipyijii wu ṅo na, fo wu bu she wu wo funṅonṅo keree ki beeri paari xo.

Taleṅee 11:13 Sipya wa bu wu wo waha jaha jo ma mu, ma ganha bu soṅ ma yee jo kpeenge na watii mu we.

Zaburuu 62:9 Wèe na já wù wo waha wu beeri jaha jo Kile mu.

Kile kafila wu ya sipyii nijeheme kaa jo wèe mu piimu p'a pu wo yama keree jaha jo ge, Yesu yepya ya wu wo funṅonṅo ki kaa jo na wu yaha korikoritige ki na.

Maco 27:46 Kile kafila wu funṅo ni, tataara ciire t'a jehè na toro ciire ti sara beeri taan, lee wuu na wèe be na já wù wo nijaara ciire ti cee. Wù jo wù wo yama pu keree na Kile jaha taan.

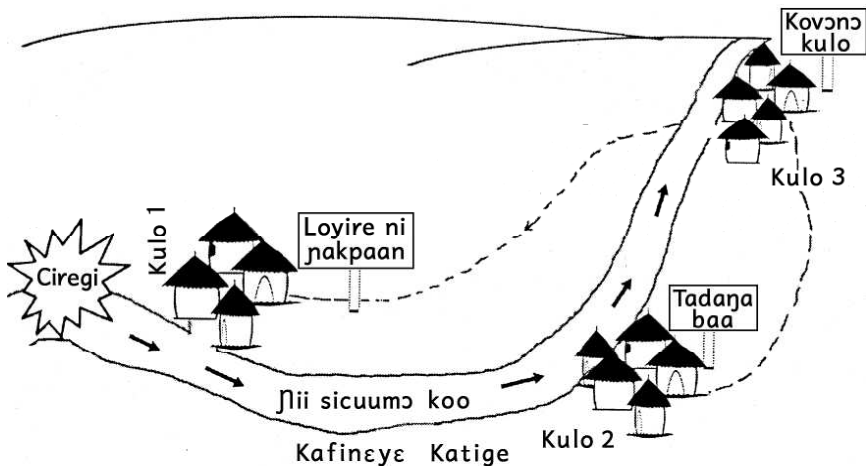
⁴⁶ Yakonṅo wo tuunṅo jii taanri wu shizhaa na, a Yesu di ba mujuugboṅo wá na: «Eli, Eli, lama sabakatani?» Lee kóri je: «Na Kile, na Kile, jaha na ma d'a na yaha we?»

Zaburuu 13 Tataara ciire

Kalaatṅo 3: Jaha k'a pyi fonṅo tuun ni we ?

Na mii suu ma boṅoṅo na keje yaaya, kelee ma sipya wuu na, lee li je fonṅo ke. Lee ya wèe yari kulogoo taanri jara

na. Nizhiini, wèe ma doro n'a she, ni loyire kulo ni, na no tadaṅa baa kulo ni. Na she para li puṅṅ koli kovṅṅ kulo ni. Lee koo li ya tii tuun wa shishiin ni wε, kaa lemu li wa li ya pu wε-ε ge, lee li wa mε: na kori yaha koo nizhiini le, kelee shuun wuu li ni.

Tuun wa ni wèe wo kalεεε kii, kelee egilizii pu ma ba jo na wèe ya yaa na luu yirige, kelee na jaha tanha wε. Pee jomṅ pu na já wèe jah—a kṅ wèe wo funjṅnrṅṅṅ keree ki bæri wo jo na, lee ma bye kaṅuṅṅ wèe da sicuumṅ ta wε.

I Tesaloniki Sheen 4:13 Kiricen ya mehεε suu pu wo bṅṅṅ wuu na, ga lee bε na tadaṅa di jε pu mu.

¹³ Ayiwa, n'a daa fεε piimu p'a xu ge, wèe funṅṅ ki wa jo y'i can ce pee shizhaa na, kṅhṅṅ pee wo keree ganha bu yi jahaya tanha ba tadaṅa baa sipyii jε wε.

Ekileziyasi 3:1-4 Tεε wa mesulo kaa na.

Kashee 21:4 Jṅsinme jε Alijine ni wε.

⁴ «Wu na ba pu jṅsinmε tuu. Xu da bye nige wε, yamehεε bε da bye nige wε, kelee mesuu kelee yama wε. Bani kalεεε k'a toro.»

Zheremi 8:23 J̄esinme p'a wèe t̄eri na wèe wo z̄o mesuu li sh̄ee.

Kalaat̄oḡo 4: Funj̄onr̄oḡo keree ya n̄oh̄opiire temu ta ge, na tee t̄eḡe.

N̄oh̄opiire ti z̄oḡo pu bi j̄eni, ti kezheḡe ki be ma j̄eri. Ti na já da fyagi na luu yirige j̄unḡo baa keree na, kelee na j̄eni kapunḡo ba. M'a ti jatanhaḡa wuu ta tuun beeri ni, p'a laraga k̄on pu wo kapyeḡeḡe ki beeri na. Pu naha já da doroo j̄oh̄opitiire torogana na tuun beeri ni, na fiiri kajaḡa na, na ti kabee nigb̄oh̄oḡo ki sh̄oḡon. Tuun wa ni n̄oh̄opiire t'a ba giin na kaa leke l'a pyi ge, na tee fe pu j̄e lere.

N̄oh̄opiire temu wo z̄oḡo p'a j̄eni ge, ti sef̄ee pu na já pu t̄eḡe cogo nij̄eheme na.

- Na k̄p̄oḡon li beeri pinne, na caḡa caḡa wo kapyeḡeḡe ki j̄o k̄on na pyi.
- Na n̄oh̄opiire ti paara wu nuri, kelee na ti yaha ti da jaalaa yari piimu p'a pu funḡoḡo keree sh̄ee ge. Na baari pyi ni pu ni.
- Na can yu ti wo keree shizhaa na.
- Na Kile j̄eri, na Kile Kafila wu kalaa caḡa caḡa k̄p̄oḡon li na.

Marika 10:13-16 Yesu ya t̄ee lo ni n̄oh̄opiire ni ali ma li ta be lee bye lee t̄ee li sh̄een wo kalee be we.

¹³ Lee kadugo na sipyii pii ya pa Yesu mu ni n̄oh̄opiire ta ni, k̄onh̄o wu gb̄on ti na; ga, a kalaapiire t'i yogo jo ni pu ni. ¹⁴ Yesu ya lee ja ge, a wu luu di ȳiri, a wu wu kalaapiire ti pye: «Yi n̄oh̄opiire ti yaha ti da ma na mu, yi ganha ba ti jaha k̄oḡon we! Bani pee shi tuugo wuuro ti j̄e Kile wo saanra te. ¹⁵ Can na n'a da yi jo yi mu, sipya wemu ya Kile wo saanra ti co ba n̄oh̄ocer̄ee j̄e-ε we, wee da ga ba já ti ni bada we.» ¹⁶ Lee kadugo na a wu n̄oh̄opiire ti lo, na wu keye taha ti na, na duba ti mu.

Duterenome 6:4-7 Sefee ya yaa na Kile Kafila wu kalaa pi nchopiire mu.

Zaburuu 103:13 Nchopiire ya Kile wo taanra ti paha ceni na saha ni pu wo sefee pu wo taanpeege ki ni na paha tee pu na.

Macoo 18:6 Kile ya bongɔ nigboho gbegele na sipyii sigeepiimu p'a kanhama noni nchopiire na ge.

⁶ «Te nchopiire te t'a da ne na ge, sipyaa sipya w'a le la juho kyeege ge, li bi da boro weefo mu na faatabaaga po wu katige ni, na wu wa suumo loko nchodaan.»

Kalaatogo 5 : P'a cee piimu shan ge, na pee tege.

Na cee shan, lee kori je na doboro pye ni wu ni na ta li ya taan wu mu we.

P'a cee wemu shan ge:

- Shiige na ja bye wu na fo xuuni, wu na ja li kon wuye funho ni, na wee wo niifeere t'a kyeege, na kuduun watii je nige wee ni we.
- Koro namaa pu beeri ton na ja ben wu mu, na fara Kile be na.
- Wu na ja wuye jaagi, na li kon wuye funho ni na Kile w'a wee kon ni biin ni kaa la wuu na, wu ya lemu ce we.
- Na wu zhan wu yu sipyii mu, lee wo fyaara na ja bye wu ni.
- Wu na ja bana, kelee na yama niguumo ta.
- Wu na ja bye wu ya daa nige Kile na nago wu na ja wee mara we.
- Wu na ja bye namaa kaa ya wu taa nige we, kelee w'a po kon na sinnee ni namaa nijeheme ni.

P'a cee weke shan ge, wee wo poo wu na já li kɔn wuye funɔɔ ni na wee sho w'a ɲɔɔ, li na já cee wu la wuu wu na, w'a zhe wu ni.

P'a cee wemu shan ge, wee mago ɲɛ:

- Dɔɔɔɔɔɔ wɛɛ na kee cabyaa shuun wu na ni l'a já pyi
- Sipya na, w'a já jo ni weke ni, ni funfahaɲa ni ge. Na tataara yogo ka, lee na já wu tɛɛ.
- Na li ɛɛ na wee kaa ya dan sipyii pu ni.
- Na wu wo ɔnɔɔɔ pu she Kile na, wu ba gbegele ɔɔ lee bye na tuun wemu ni.
- Na yafa wu shanɔɔ wu mu wu ba gbegele ɔɔ lee bye na tuun wemu ni. Ga yee niɲɛɲɛɲɛ ya já toro yani lee li pyi ge;

Zaburuu 116:3 Yoyo yi kavɔɔ wu bi fyagi wu munaa wuu na.

Zaburuu 22:2,3 Yoyo yi kavɔɔ wu bi li ta na Kile w'a wee yaha.

Marika 14:34b Yesu ɔɔ w'a tɔɔri fɔ w'a zhaa di xhuu.

³⁴ A l'i sii wu funɔɔ ɔnɔɔ fo xuuni, na wu naha bɛ tanha.

Zaburuu 6:8-9 Yoyo yi kavɔɔ w'a li ɛɛ na Kile naha wa wee ɲɛsinmɛ pu ni.

Zaburuu 142 Yocɛmɛ w'a tataara yogo cee.

Efezi Sheen 5:11 Keree kiimu k'a pyi ɲmɔɔɔɔ ni ge, kee naha ba yeege kpɛɛnge na.

¹¹ Yi ganha ba womɔ keree pyi wɛ, kuduun ɲɛ kee ni wɛ. Ga y'a kee yeege bɛ yɛɛ kpɛɛnge na.

Zaburuu 35:26 Yocɛmɛ w'a Kile ɲɛɛri tiime wuu na.

2 Korente Sheen 1:8-10 Kile ya tudunmɔɔ Pɔli sho kanhama nigbɔ pa na.

⁸ Na cebooloo, wèe ya kanhama pemu ja Azi fiige ki ni ge, wèe funḡo ki wa y'i pee ce. Pee kanhama p'a bi sii peɛ wèe na fo na she doru wù fanhaya juḡo kana be tàan, ali fo na she wù pye wù ya daa be nige nago kanna wù na jiiḡere pye sanha wɛ.

⁹ Wèe kunni bi sii li yaha jo wèe da xhuu. Ga lee ya pye mu, kɔnhɔ wèe ganha ba wùye pyaa kii pyi wù tadaḡa wɛ, fo Kile, wee wemu w'a xuu jeni na yeege xu ni ge. ¹⁰ Wee Kile w'a wèe sho ke xu tuugo ke na, wee shiin wu da da wèe juḡo wo. W'a pye wèe tadaḡa, wu na ba wù juḡo wolo sanha.

Zaburuu 1:20-21 Kile na já kanhama koo kan kɔnhɔ pu nɔ wèe na, ga wu na já jii ḡere nivɔɔ koo be kan wèe mu.

Nɔhɔpiire temu t'a ta ti nii wo zhan funḡo ni ge, tee mago jɛ:

- Sipyii pu sɔɔ ti na, p'i da pu taanra sheɛ ti na;
- Na li ce na pee wo jii ḡere ti ya ta pyi kakara wɛ;
- Ni can ce pu tosege ki wo keree na, pu bu yiri na wu shaa tuun weke ni.

Zaburuu 139: 13-16 Kile w'a nɔhɔpiire ti yàa.

Ezayi 49:15 Kile funḡo da ga wɔ wu nɔhɔpiire ti na bada wɛ.

Zaburuu 68:6-7 Kile ya cirimeɛ ni naxhugoshaa kaseri xuuni.

Kalaatɔɔɔ 6: Egilisi ni wu wo labye we sipyii niḡe ni sipyii piimu pu wa ni sida yama pu cii li ni ge VIH

VIH jɛ yama pa wo cii lemu l'a cepuuro ti wo yotunmɔɔ pu fanha xuu ge, fo pu ya já yama pa shishiin yogo tun ni yiigi ceesege ki ni wɛ. Yama cegee ki bu jaaga sipya wemu wo cepuuro ti ni, p'a jo na sida wu wa weefɔɔ ni. Tagaḡaa taanri ki wa sida yama pu cii li na: Lawa lɔhɔ ke k'a daa ceere ni nara ni ge, tɔn pa bu jé tɔn pa ni, na fara lee na, cee na já wu kan wu pya mu jireme ni.

Cegana nigin pe wemu ye na p'a sida yama fɔɔ ceni ge, lee
ne na she ma shishan pu suguri dɔgɔtɔɔɔ mu.

Yama cegee kee, kelee sida yama pu wa sipyii piimu ni ge,
wèè na já pu tɛgɛ tɛgɛgaŋaa niŋehɛŋɛ na :

- Na Yesu ni Kile Kafila wu kaa jo pu mu;
- Na pu tege puyɛ pyaa di já da pu wo yama pu kaa yu
sipyii mu;
- Na pu bɛ niŋɛ le kpɔɔn li sipyii ni, na pu niŋɛ le
kpɛɛngɛ sheen pu bɛ ni;
- Sipyaa ba bɔn yaaga ka ni wa já toro koo lekɛ ni ge,
na pu tɛgɛ kɔnhɔ pu lee koo li cɛ;
- Na pu tege ni pu wo ceepuuro mago ɲɔ yaaya ni.

Wèè ya yaa na levɛɛ pu tɛgɛ p'i VIH yama cii tagana cɛ. P'i
yama cii le ni sida wu bɛ wo kakara ti bɛ cɛ. Pu na já
pusamaa tege, na kalaa kaan pu mu, na se na fàro bɛ yama
fɛɛ pu na na tɛgɛ niŋehɛmɛɛ kaan pu mu.

Zaburuu 88 Tataara yoyo

Macoo 25:34-36 Wèè ba funmɔɔ fɛɛ tɛri Yesu wèè ya tɛri.

³⁴ «Ayiwa, saan wu na ba wu kanige cɛ wuu pu pye: «Yi pa, na
To wu wo duba nagoo pee. Saanra temu t'a gbegele na yaha
yee jaha na fo koŋɔ ki yaaduun wu ni ge, yi pa jé tee ni, y'i ti
pye yi wuuro. ³⁵ Bani xuugo ya nɛ ta, a yee di nɛ kan nɛ li.
Waga ya nɛ ta, a yee di nɛ kan nɛ gba. Nɛ bi bye nabun, a yee
di nɛ tirige yi kaban. ³⁶ Fafunmɔɔ bye nɛ na, a yee di nɛ fafunmɔɔ
pu xɔ. Nɛ bi bye yama fɔɔ, a yee di nɛ keree yàa. Nɛ bi bye kaso
ni, a yee di she foro nɛ na.»

**I Korɛnte Sheɛn 6:18-20 Wèè ya yaa na pɛɛŋɛ tɛri Kile na,
na wùye kaseri kakaama ni dɔdɔɔɔ wo jurumu wu na.**

¹⁸ Y'a fe dɔdɔɔɔ jaha na. Jurumu wemu sama sipya ya byi ge,
wee ya dani wu ceepuuro ti kpɛɛngɛ ke na. Ga sipyaa sipya w'a
dɔdɔɔɔ pye ge, jurumu w'a pye wuyɛ pyaa ceepuuro ti na.

¹⁹ Ta yee ya li cɛ na jo yee ceepuuro ti ne Fefɛɛre Munaa li

wo Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ wɛ? Lee Fɛfɛɛɛ Munaa le wa yee funyo ni. Kile w'a li kan yee mu. Yee jɛ nige yiye wuu wɛ. ²⁰ Bani pɛɛwa na Kile ya yee shɔ. Lee wuu na y'a baraga tɛri Kile na ni yi ceppuuro ti ni.

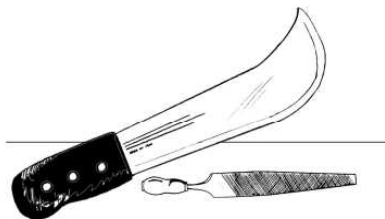
Yakuba 1:27 Na cirimɛɛ ni naxhugoshaa tɛri, lee ya dan Kile ni.

²⁷ Koo le To Kile ya wii Kile koro nizaana na jɛ fɛfɛɛɛ ge, lee li wa mɛ. Cirimɛɛ ni naxhugoshaa piimu bɛɛri pu jɛ kanhama ni ge, na wɛɛ pu kasɛɛɛɛ yaha pee na; wù wùye tánha ke koɲɔ ke wo fɔɲrɔ keree tuugo bɛɛri na.

Kalaatɔɔɔ 7: Wɛɛ na já labye pyi ɲɔ pyegana leke na, na ma yaha na sipyii pusama tɛri wɛ?

Na wɛɛ yaha sipyii pusama tɛɛɛ wu na labye wu na já ɲɛhɛ wɛɛ na. Lee wuu na wɛɛye pyaa ya yaa na kasɛɛɛɛ yaha wùye na. Wù na já:

- Sipyii piitiilee bɛ gbegele, na labye wu taa ni pee ni.
- Wù da ɲmɔni wù da li da ɲɔgi.
- Wɛɛ sipya ta weke na já wɛɛ wo tuguro ti taa ni wù ni ge.
- Wɛɛ tɛɛ ɔ Kile-ɲɛɛɛɛ ni Kile Kafila wu kalaa wu na.

I Saannaa 19:3-8 Kile ya yaligee ni ɲmɔɲɔ kaan wu kapyeyee pu mu.

Marika 6:30-32 Yesu bi ɲmɔɲɔ kaan wu wo kalaapiire ti mu.

³⁰ Ayiwa, Yesu bi Tudunmɔɔ piimu tun ge, a pee di guri pa wu yíri. P'a sipyii pu kalaa na keree kiimu pye ge, a p'i ki bɛɛri paari wu mu. ³¹ Sipyijɛhɛmɛɛ pu bi se Yesu ye yíri na ma, fo na wu ni wu kalaapiire ti pye tɛɛɛ ya já ta pu mu p'i li wɛ. Lee wuu na w'a

pu pye: «Yi pa wù she sige ki ni xuu wa ni, wù ye na, kònho y'i ηmɔ jeri.»

³² A p'i jé kɔrɔgɔ ka ni, na laha sipyiire ti tàan na kari siponɔ ki xuu wa ni.

**Zaburuu 103:13-14 Kile ya fanha pyi wèe na we,
w'i je be nijaara baa fɔɔ we.**

**2 Timote 2:2 Wèe ya yaa na sipyii pee be taanni,
pu be di ta lo tuguro ti ni.**

² Kalaa we m'a ta na mu sipyiɛhemεε pu nii na ge, sipyii piimu na m'a daa na jo pu be na já wee kalaa wu kan pii be mu ge, ta pee kalaa wu ni.

Macoo 11:28-30 Kile ya ηmɔnɔ kaan.

²⁸ «Y'a ma na mu, yee piimu bæeri p'a kanha, tuguro di je yi juɔɔ ni ge; ne na ηmɔnɔ kan yi mu. ²⁹ Yi na wo zhu wu taha yi katiye ni, y'i yere ne di da yi kalaa, yi zɔɔɔ pu na tifahama ta. Bani ne juɔɔ k'a peɔi, ne luu be d'a taan. ³⁰ Ne wo zhu wu ya dugo we, fanha be di je ne wo tuguro ti ni we.»

**Kalaatɔɔgɔ 8: Na shee ni wèe wo tugoro ti ni
korikori tige ki na.**

Yesu Kirisa ya xu korikoritige ki na kònho wu wèe wo jurumu wu ni wèe wo yama pu bæeri lo. Wèe ya yaa ma she ni wèe wo yama pu ni Kirisa korikoritige ki na wèe she sicuumɔ sha wu mu.

**Ezayi 53:3-6 Yesu Kirisa ya wèe wo kanhama pu lo
korikoritige ki na.**

**Ezayi 61:1-3 Kile ya sicuumɔ kaan sipyii mu
piimu wo zɔɔɔ p'a tanha ke.**

**1 Pyeeri 2:24 Yesu wo kanhama pu wuu na
wèe ya sicuumɔ taa.**

²⁴ Wuyε pyaa k'a wèe wo jurumu wu lo wu ceepuuro ti ni korikoritige ki na, kònho wù bye xuu jurumu kabaŋa na, wù bye piifεere ni, tiime kaa na. « Wu kṛṁṁṁṁ ṁṁṁṁ funṁṁ ni yee ya sicuumṁ ta. »

I Yohana 4:10 Kile ya wu wo taanra ti she wèe na, wu na wu wo ja wu tun na ba gan wèe mu.

¹⁰ Lemu l'a Kile wo taanṁεεge ki sheε wù na ge, lee li wa mε: Li wa nago wèe yiri taanṁεεge k'a fenhe yiri na naha tii Kile na-ε de! Ga wèe p'a fenhe taan Kile mu, a wu wu Ja nigin pe wu kan na pye saraga, kònho wù jurumu wu yafa wù mu wee gbṁṁṁ ni.

Kalaatṁṁṁ 9 : Dii n'a da já yafa na sipyinjii mu mε ?

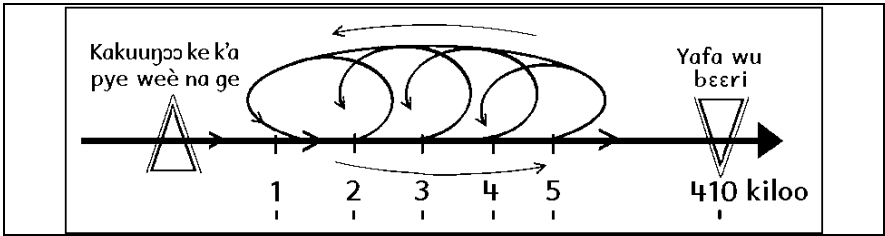
Na yafa ma sipyinjii mu lee ya ta na li sheε na :

Kakuunṁ leke l'a pyi ma na ge, na lee ya ta kolo wε;

Kaa leke l'a pyi ma na ge, na lee ya ta ma tṁri wε;

- Ma pyi kanna yafiin be ya ta pyi wε;
- Ma li pyevṁṁ wu sige fo wu bu ba yafa sha ma mu, kelee na wu torogana li ṁeri wε;
- Ma cogo beeri pyi kònho kakuunṁ li pyevṁṁ wu ganha bi kanhama ta kakuunṁ li fṁṁṁ wε;
- Ma weefṁṁ yaha fo wu ba kakuunṁ latii be pyi ma na, kelee sipya watii be na wε;
- Ma da weefṁṁ na sanha taapile ni wε;

Yafa ya li shaa wèe mu na ma ma cṁṁṁṁ pu ce, m'a she ni pu ni Kirisa mu, caṁṁṁṁ nigin kaa be wε ga li na já tεtuunṁ lo. Lee di ya ta pṁṁ kakuubye wu wo nibyi li na wε. Lee da já kakuubye wu naha kṁn wu ganha bu wu wo kanhama taa ta wε.

Orome Sheen 12:17-21 Kile w'a sipya loyire kori.

¹⁷ Wa bu kakuuṅṅ pye wa na yi ni, yi ganha bu kakuuṅṅ la taga lee kakuuṅṅ le foo tṵ we! Yi la le yiye ni yi da kasaṅṅaa pyi sipyii pu beeri naha tṵan! ¹⁸ Yi la le yiye ni y'i da yi se beeri pyi, kṅṅṅṅ nṅṅṅṅ di bye yi ni sipyii pusamaa beeri tṵ ni, lee bu da li na da jṵa bye! ¹⁹ Na taanpiineṅ, yi ganha ba yi loyirigee niine we, ga yi lee yaha Kile keṅṅ ni! Bani l'a ka Kile Kafila wu ni na:

«Ne w'a da ba yee wo loyirigee ki kori,
na pu wo jurumu wu foo tṵ pu mu.
Kafṵṵ Kile w'a jo mu.»

²⁰ Kile Kafila w'a li she sanha na:

«Ma bu ma pen kuugo wo ṅa,
wu kan wu li, ma bu wu waga wo ṅa,
wu kan wu gba. Ma ba lee pyi,
l'a bye kanna naganhaa m'a deri wu ṅuṅṅ ni.»

²¹ Ma ganha bu kakuuṅṅ yaha yi ma tṵṵṵṵ ta we, ga la le maye ni m'a se ta kakuuṅṅ yi na kasaṅṅaa wo bye funṅṅ ni.

Efezi Sheen 4:25-27 Wèe wo loyire l'a koo kan shitaanni mu na jin wèe zṵṵṵ pu ni .

²⁵ Lee wuu na yi kafineye yaha, yi da can yu yiye mu, bani wèe beeri p'a pinne na bye ceepuunuuro wo yatenye. ²⁶ Yi logoo bu yiri, yi ganha bu da jurumu pye we! Yi ganha bu caṅṅ yaha ki to kee loyirigee ki ta yi ni we! ²⁷ Yi ganha bu da tajege kan Shitaanni mu we!

2 Korentes Sheen 2:10-11 Na yafa ma sipyijii mu, lee ya wèe teri na fenri ni na toroo shitaanni ni wu wo tifuuyo yi beeri tṵan.

¹⁰ Yee bu kaa la yafa sipya wa mu, ne be na lee yafa weefo mu. Ne bu da ne yaa ne wu kaa la yafa sipya wa mu, yee wuu na ne ma li yafa wufo mu, Kirisa jii na, ¹¹ kɔnhɔ Shitaanni ganha bu da se ta wu na we, bani w'a wu fungɔngɔ ki ce na xɔ.

Orome Sheen 5:8 Kile ya yafa wèe mu yani wèe pu wèe wo nahama pu ce ge.

⁸ Ga na wèe yaha wu jurumu wu ni, wèe tege Kirisa ya xu. Ta lee ya li shɛɛ na wèe kaa ya dan Kile ni fo xuuni we?

Macoo 6:14-15 Na yafani lee ya Kile teri na yafani wèe be mu.

¹⁴ «Yi ba sipyii pusamaa wo kakuuyo yi yafani pu mu, yi fugba To wu na ba yi be wo kakuuyo yi yafa yi mu. ¹⁵ Ga yi bu bye yi ya sipyii pusamaa wo kakuuyo yi yafani pu mu we, yi To Kile wu da ba yi be wo kakuuyo yi yafa yi mu we.»

Efezi Sheen 4:31-32 Na yafa lee ya li shɛɛ na wèe ya Yesu wo saraga ke ni wèe wo mazho wu kori ce.

³¹ Yi funguɔɔ yaha, yi ganha ba loyirigee kɔni we, yi ganha ba yi logoo yirige we, yi kafilaɔɔhere te yaha, yi ganha ba sipyii meye kyɛegi we, yi kuumɔ tuugo beeri yaha! ³² Y'a kasaɔɔa pyi yiye na, y'i da nuɔɔ jaari yiye na. Y'a yi jurumu wu yafani yiye mu, ba Kile be ya yi wo jurumu wu yafa yi mu Kirisa wo kariɔɔge ki ni we.

Taleɔɔe 28:13 Wèe bu da jurumu pye, wèe ya yaa na yere wèe wo kakuɔɔ ki na.

Yafa wu mu ma wèe sho ye shɔnhɔɔɔ nakpaan we na

2 Korente Sheen 7:10 J̄ahatanhaḡa keke k'a dan Kile ni ge, kee ya j̄eri leni wèe wo z̄o wu ni.

¹⁰ Bani z̄o mesuu lemu ya sipya taa na saha ni Kile ye pyaa wo j̄idaan wu ni ge, lee ma sipya pye m'a ma torogana li faa, na juwuuro ta. Lee z̄o mesuu le tuugo ya sipyii pyi pu na daajeḡe yu Kile naha t̄aan. Ga koḡo ya z̄o mesuu lemu n̄oni sipya na ge, lee l'a ma ni xu ni.

1 Yohana 1:8-9 Wèe bu s̄oḡ na yere wèe wo jurumu wu na, Kile na wu yafa wèe mu.

⁸ Wù bu jo na wù ya jurumu pyi w̄e, wuȳe w'a biinḡe can j̄e wù funȳo ni w̄e. ⁹ Ga wù bu yere wù jurumu wu na, Kile ya tii na j̄e j̄oḡm̄e s̄oḡ. Lee funḡo ni wu na wù jurumu wu yafa wù mu. W'à kakuuḡoḡo tuuyo yemu b̄eri pye ge, wu na wù pye f̄eḡf̄e na yeege kee b̄eri ni.

Kalaat̄oḡo 10 : Kile koo li jaarigana kashen tuun ni.

Kashen tuun ni ma she li ta na wèe ya gilee yaaga ka feni na gbegele, k̄onh̄o wù kashen ḡm̄o kee yaaga ke wo da kaa na. Na kaa k̄on maye funḡo ni, lee b̄e na já kashen yirige.

Yakuba 4:1-2 Ta zha pyi Kile mu, yani ma da yogo tunni ni ma sipyijii ni ge.

¹ Ayiwa, yoyo ye ni nakaara te ti wa yee t̄e ni ge, naha k'a ma ni yee ni w̄e? Lakuuḡo ke k'a yee funḡoḡo yi figi ge, ta kee b̄e w̄e? ² Yaaga ka kaa ma bye yee na, ga yee di da ki ta w̄e, wee tuun wu ni yee na gbuuro pye. Yaaga ka j̄ep̄eḡn ma bye yee ni yee di da ki ta w̄e, ayiwa yee ma ganha na yogo k̄oḡn, na nakaara pyi. Yanmuȳo yemu la ki j̄e yee na ge, yee ya yee taa w̄e, bani yee ya yi j̄eri Kile mu w̄e.

Kapyegee 10:34-35 Yaxhutuu pu bi giin na pee ya p̄oḡo sipyii pusamaa na, ga Kile ya li she Pȳeri na, na li wa wee cogo wu na w̄e.

³⁴ Wee tuun wu ni, a Pyɛɛri di jomɔ pu lɔ na jo:

«Can na, ne li cɛ nime jo Kile ya zhɔnrɔɔ pyi we.

³⁵ Ga shi bɛeri sipya w'a ta wemu ya fyagi Kile na ge, na tiime koro jaari ge, weefɔɔ kaa l'a dan Kile ni.»

Wèe na já da Kile koo li jaari kashen tuun ni.

Macoo 10:28-31 Na dà Kile na wù jiiɛɛɛ ti keree ki bɛeri ni.

²⁸ Piimu na já sipya gbo, na ta p'i da já yafiin bɛ pye wu munaa na-ɛ ge, yi ganha ba fyagi pee na wɛ! Ga, wemu wu da já sipya gbo, na ma munaa bɛ le Jahanɛmɛ ni ge, y'a fyagi wee na!

²⁹ Ta cɔnrilɔɔ shuun bɛ p'a berɛɛ wari pile wɛ? Ga lee bɛ na, ali wee wa nigin bɛ, wu ya dun niɲɛ na yee To Kile wu gɔra ni wɛ. ³⁰ Ga yee kunni, Kile ya ali yee juzhiire teye pyaa bɛeri ɲɔ cɛ. ³¹ Lee wuu na yi ganha ba fyagi wɛ; y'a ye cɔnrilɔɔ niɲɛhemɛɛ na!

1 Pyɛɛri 1:3-6 Na li cɛ na yaaga kemu wo kaɲuu l'a pɛle wèe mu fo xuuni ge, na sipya da já kee yu wɛ.

³ W'à Kile sɔni wù Kafɔɔ Yesu Kirisa To we! Bani, wu niɲaara ti funɲɔ ni, w'a wèe pye wèe ya sevono se, na Yesu Kirisa ɲɛ na yeege xu ni, kɔnhɔ wèe di tadaɲa ɲii wogo ta. ⁴ Wù bye cɛn lɔvɛɛ. Wee cɛn we ya fɔnri wɛ, wu ya nɔrɔɔ wɛ, w'i ya fanhaɲa wɛ, w'a keme yaha yee ɲaha na fugba wu ni, ⁵ Kile wo sefɛɛɛ t'a yee piimu mara n'a daa fanha ni, juwuuro ti kaa na ge. Tee juwuuro ti t'a gbegele t'i ba tiye she taaxɔɔ li ni. ⁶ Lee wuu na yee wa fundanga pyi, na li ta ali kanhama tuugo bɛeri na ba ɲatanhaɲa nɔ yi na nime jɛɛɛ la ye funɲɔ ni.

Filipe Sheɛn 3:7-9 Na sɔɔ ma bɔɔn yaɲmuyɔ yisaya bɛeri ni, kɔnhɔ ma Kirisa ta.

⁷ Ga kee keree kiimu bɛeri ki bye nɛ na ki wii kuduun wogoo ge, nɛ kee bɛeri ta nime ɲuɲɔ baa keree Kirisa wuu na. ⁸ Lee na laha wà, neye pyaa kii wa yaɲmuyɔ ye bɛeri wii ɲuɲɔ baa woyo le kagbɔɔ le wuu na. Na Kafɔɔ Yesu Kirisa cɛ, lee ɲɔhɔ ɲɛ wɛ.

Wee wuu na ne sɔɔ na na keŋe wolo keree beeri ni, na ganha na keree beeri wii yakokaya wiime ni, konho di já Kirisa wo kariŋeege ki ta, ⁹ di gori yaha kee kariŋeege ke ni. Na saliya wo koo jaari li jaarigana na, pee tiime pe wa lee kaan we. Ga na dà Yesu Kirisa na, pee tiime pe p'a lee kaan. Ma bu dà Kirisa na lee funɔɔ ni Kile da ma jate sipyitiime.

2 Korente Sheen 5:16-18 Keree kiimu wèe ya gɔɔn wùye funɔɔ ni na saha ni wù wo kalege ki ni ge, na she kee ni.

¹⁶ Ayiwa, nime kunni wèe da ga sipya wa shishiin wii nige na saha ni sipyii wo wiigana ni we. Ali wèe nehe da wèe na bi Kirisa wii na saha ni sipyii wo wiigana ni, wèe da ga wu wii mu nige nime we. ¹⁷ Sipya wemu bu já Kirisa wo kariŋeege ki ni, weefɔɔ na ŋeri sipyifomɔ. Keree kiimu ki ne nilēge ge, kee beeri na doro, keree kiimu ki ne nivoŋɔ ge, kee na ɔɔ kon. ¹⁸ Lee beeri ya foro Kile ni. Wee w'a be le wèe ni wuyē pyaa te ni Kirisa baraga ni. W'a wee labye we kaa le wèe keŋe ni, konho wèe di bye kaɔɔɔ be di já wu ni sipyii pu te ni.

Orome Sheen 12:1-2 Na sɔɔ Kile di ŋeri leŋe wù wo fungonyo yi ni.

¹ Lee wuu na na cebooloo, Kile ya ŋijaara temu ta wèe na ge, tee wuu na n'a yi ŋeri jo yi yiye beeri kan Kile mu ba saraga ŋii wogo ne we, kemu ki ne fefe ge. Lee l'a dan Kile ni, lee li ne be sanha Kile-peŋe ki see see wogo. ² Yi ganha bu yi kapyegege yaha ki pinne nige ni ke koŋɔ ke wogoo ni we. Ga yi yi yahagana li ŋeri na saha ni yi fungonyo feere nivɔɔ ti ni, konho Kile nidaan nijeme wemu w'a taan, wemu ɔɔ k'a fa ge, y'i wee ce shɔɔri.

1 Pyeri 2:21-23 Na Kirisa wo kanhama pu fe taanni.

²¹ Lee wuu na Kile ya yi yiri, bani Kirisa be ya kanhama na yee wuu na, koo w'a le yi taan, konho yi da se wu fele ni.

²² «Wu ya jurumu wa shishiin pye we, nafaanra ta shishiin di ya ta wu ɔɔ ni we.»

²³ Pu bi wu shehele tuun wemu ni ge, wu ya ta shehele tereŋe wa na we. Pu bi wu kana tuun wemu ni ge, wu ya ta wa fuguri we. Ga w'a wu keree beeri yaha Kile kace na, wee wemu w'a kiiri koon ni tiime ni ge.

Wèe na já tege le susuro ti pyeduun wu ni.

Macoo 5:13-16 Na pye koŋo ki suumo ni ki kpeenge.

¹³ «Yee pu ŋe ke koŋo ke wo suumo. Ga suumo tipoomo bu foro pu ni, ŋaha na pu taan sanha we? Pee suumo pe da já yaaga be ŋo nige we, fo na pu wá kpeenge na sipyii toyo ni p'a danhana.

¹⁴ Yee pu ŋe ke koŋo ke wo kpeenge. Kulo lemu l'a teje faaboboŋo ŋuŋo ni ge, lee ya já ŋmoŋo we. ¹⁵ Wa shishiin ya sokinna leni m'a yaaga shigile wu ŋuŋo ni we. Ga yaaga ka ŋuŋo ni ma ma wu taha, kŋho wu da kpeenge yeege puga ki jevɛɛ pu beeri mu. ¹⁶ Mu yee be wo kpeenge k'a yaa na fòro lee forogana li na sipyii pu mu, kŋho pu da yi wo kapyege nizaanŋaa ki ŋaa, pu da baraga teri yi fugba To Kile wu na.»

Macoo 5:43-48 Na taan ni wèe pɛɛn ni na Kile ŋeri pu mu.

⁴³ «Yee ya tee yi logo na l'a she na: «Ma ŋii wu taan ma mu,» m'a ma pen ko. ⁴⁴ Ga ne kunni w'a da yi jo yi mu, yi pɛɛn pu taan yi mu! Piimu p'a taha yaha yi na na gana ge, y'a Kile ŋeri pee mu. ⁴⁵ Yi To Kile we wu wa fugba we ni ge, kŋho yi ba bye wee wo nagoo. Bani wee ya wu wo caŋa ki yeege sipyikuuŋo ni sipyisaama beeri mu. W'a zanha shaan sipyitiime ni sipyitiibaaga beeri mu. ⁴⁶ Yee ya taan sipyii piimu mu ge, yee bu daan ni pee ye ni, kuduun weke y'i da da lee ni we? Ali ta lee ninuno be fanhafɛɛ wari shovɛɛ pu be wa byi we? ⁴⁷ Yee ba yi cebooloo pu ye nigin shaari, kagboŋo li wa lere ya? Ta lee ninuno be Kile cɛbaalaa pu be wa byi we? ⁴⁸ Yee kunni pu pye sipyii piimu ŋo ya fa ge, ma na jo ba yi fugba To Kile wu ŋo ya fa fagana lemu na we.

1 Pyɛeri 4:8 Na taan ni wù sipyijii pusamaa ni, fo na funŋo wo pu jurumu wu na.

⁸ Yee ya ta wu ja we, ga lee be na wu kaa di dan yee ni.
Ali yee sanha wu ja nime be we, ga lee be na yee wa daa
wu na. Lee wuu na yee ya ni fundangboho na, fundanga noko
wogo kemu ki je wa da ja ki jom jo-e ge.

1 Korente Sheen 15:18-20 Na sipyii pusamaa tege, p'i jeri Kirisa wo napiinee.

¹⁸ Na fara lee na n'a daa fee piimu beeri p'a xu, na pu yaha
Kirisa noko ni ge, pee beeri ya piin fo wa. ¹⁹ Wee bi ta wee ya
Kirisa pye wu tadaja ke kono ke wo niifere te ye nigin wuu na,
wee tuun wu ni wee pu je ke kono ke wo sipyii pu beeri wo
jaa fee.

²⁰ Ga li can koo ni Kirisa ya sii je na foro xu ni. Kile ya wu je,
piimu p'a xu ge, na wu pye pee wo shenshiime, na li shee na
pee be na ba je na foro xu ni.

Kalaatogo 11 : Na wii nahagbaa na.

Wu bu da li na na waha w'a ma wu mu, Na gbegele wu
sige, lee je fungongo fere. Wu na ja pe gbege me pe pye :

- Wu na ba fe ni wu mago yereye yemu ni ge, na yee
le kashaya ni na yaha.
- Yagboyo yemu na ja wu tege wu da wuye jom nuri
waha tuun ni ge.
- Munaa li wo shizhaa na, Kile Kafila ya yemu yu
waha keree na ge, na wuye funjo kon ni yee ni.

Taleje 22:3 Yee ba waha ja wu na ma, yee gbegele.
Shishinmefo bi kakuwo ja na ma wa wuye nmoko li na.
Ga nahanaha ja ya se jaha na na kanhama ta.

Ekizode 20:13 Li waha l'i waha, wu ganha bu sipya gbo we.

Filipe Sheen 1:21 Kawagaa kiimu na ja sipya ta ge,
li wa nago kanna xu wu je ki beeri wo niguwo we.

²¹ Bani ne wo koŋɔ ki katiinne juŋɔ ki wa me, na taha Kirisa feni. Xu be di je ne mu kuduun wa.

Macoo 6:31-33 Wèe me bu bɔɔn yaŋmuyɔ beeri ni, wù na já wùye kan Kile mu, kɔnhɔ wu di wèe wo mago yaŋmuyɔ yi kan wu mu.

³¹ Lee wuu na yi ganha ba yi funyɔ shaa na: «Jaha wèe da da li we?» kelee «Jaha wèe da da gbuu we?» kelee «Jaha wèe di da da leni wù fàya we?» ³² Kile cɛbaalaa p'a ye yaŋmuyɔ ye beeri shaa. Yee fugba To wu kunni ya li cɛ na yee mago wa ye yaŋmuyɔ ye na. ³³ Yi fenhe ya Kile wo saanra te ni wu wo tiime pe shaa. Lee kadugo na Kile na ye yaŋmuyɔ ye beeri kan yi mu, na la taha yi na.

Kapyegee 4:18-20 Wèe ya yaa na yatanya waha, na Kile jɔmɛɛ co tuun beeri ni.

¹⁸ Lee kadugo na a p'i Pyeeri ni Yohana yiri leŋe, na yi jo waha pu mu na pu ganha bu Yesu kaa jo sipya wa shishiin nii na we, pu ganha bu wa shishiin kalaa Yesu mege ni we. ¹⁹ Ga Pyeeri ni Yohana di pu pye: «Na yee jɔmɛɛ co kelee na Kile jɔmɛɛ co, leke l'a tii Kile mu ge, yi lee she wù na. ²⁰ Wèe ya lemu na Yesu mu, na lemu logo wu mu ge, wèe kunni da já bye yee jo baa we.»

Marika 8:34-37 Wèe ya yaa na gbegele na bɔɔn wù munaa li ni Kirisa kaa na.

³⁴ Lee kadugo na a Yesu di sipyii pee ni wu kalaapiire ti yiri, na pu pye: «Wa funɔɔ bi je wu binne ni na ni, wu she wuye ni, wu wu korikoritige ki lo taha na feni. ³⁵ Bani sipya we w'a giin wu wuye pile munaa juŋɔ wolo nijaa ge, wee na ba buun wu munaa ni niga na. Ga we w'a bɔnri wu munaa ni nijaa ne ni Jozaama pu wuu na ge, wee wu da ba wu munaa juŋɔ wolo niga na. ³⁶ L'a jaha jo sipya na wu koŋɔ yaŋmuyɔ beeri ta, wu ba buun wuye pile munaa ni we? ³⁷ Yaaga keke sipya di da já daga wu munaa juŋɔ wolo we?»

Zaburuu 146:6-10

Livret guerirSansATA53